

26 643 Informatie- en communicatietechnologie (ICT)

32 813 Kabinetsaankpak Klimaatbeleid

Nr. 1436 Brief van de minister van Economische Zaken

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 19 november 2025

Het is van vitaal belang dat Nederland als innovatieve en open economie vooroploopt in de digitale en duurzame *twin transition*.¹ Hierdoor behouden we toegang tot hoogwaardige digitale diensten en vergroten we ons vermogen om te innoveren, concurreren en toekomstbestendig te groeien in een steeds competitievere wereld. Dit vermogen wordt echter beperkt omdat de digitale en duurzame transitie elkaar nog te weinig vinden, terwijl door de opkomst van Artificial Intelligence (AI) deze transitie juist in een stroomversnelling zijn geraakt. Hierdoor missen we niet alleen kansen op het gebied van energie- en grondstofzekerheid, maar ook om regeldruk te verlichten en Nederland op de kaart te zetten als innovatieve koploper.

De ondernemers die datacenters efficiënter helpen koelen, de innovators die met behulp van AI het stroomnet beter benutten en de stichting die hergebruik van laptops mogelijk maakt. Zij hebben allemaal baat bij een integrale, data-gedreven aanpak vanuit de Rijksoverheid en vragen hier ook om in het Manifest Duurzame Digitalisering.² Bovendien heeft de private sector, verenigd in de Nationale Coalitie Duurzame Digitalisering (NCDD), de ambitie om Nederland 'koploper duurzame digitalisering' te maken.³ Het kabinet verwelkomt deze ambitie en steunt daarnaast internationaal de positie van de Europese Commissie over het belang van een 'geslaagde *twin transition*' voor ons duurzaam concurrentievermogen.^{4,5}

Daarom bied ik u hierbij, mede namens de minister van Klimaat en Groene Groei, de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en

¹ Onder *twin transition* verstaan we de transitie van digitalisering en verduurzaming. Digitalisering kan de duurzaamheidstransitie versterken maar moet zelf ook duurzaam gebeuren.

² [Manifest duurzame digitalisering – Nationale Coalitie Duurzame Digitalisering](#)

³ <https://coalitieduurzamedigitalisering.nl/>

⁴ [COM 2025 30 - A Competitiveness Compass for the EU_ 29-1-2025.pdf](#)

⁵ [Geannoteerde Agenda formele Telecomraad 6 december 2024](#)

Koninkrijksrelaties en de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat, het Actieprogramma Duurzame Digitalisering aan zoals toegezegd in de Kamerbrief van 20 maart 2025.⁶ Dit is een vervolg op het Actieplan Duurzame Digitalisering, dat op 17 juni 2024 aan uw Kamer is verstuurd.⁷ Een voortgangsupdate van dit actieplan is opgenomen in de bijlagen en verwerkt in het nu voorliggende Actieprogramma. De Actieagenda Digitalisering Energiesysteem die binnenkort aan de Kamer verzonden wordt geeft richting aan de verdere digitalisering van het Nederlandse energiesysteem en sluit daarmee aan op dit actieprogramma.

Het Actieprogramma Duurzame Digitalisering 2026 - 2028

Versnipperd beleid, een gebrek aan betrouwbare data en beperkte internationale zichtbaarheid belemmeren Nederlandse koplopers. Daarom zorgt dit programma voor onafhankelijke monitoring en informatievoorziening, het faciliteren van publiek-private samenwerking en het deelnemen aan relevante internationale samenwerkingsverbanden. Vanuit deze basis wordt in publiek-private samenwerking toegewerkt naar twee doelen. (1) de Nederlandse digitale sector wordt duurzaam Europees koploper, bijvoorbeeld door innovaties voor energie-efficiëntie van datacenters aan te jagen en overheidsdatacenters te verduurzamen. (2) AI en digitalisering staan op de kaart als innovatiemotor voor verduurzaming, bijvoorbeeld door over sectoren heen de kansen van data en Digitale Product Paspoorten voor nieuwe circulaire businessmodellen te ontwikkelen.⁸

Dit programma bouwt voort op de goede samenwerking met de sector, de betrokken departementen en bestaand beleid. Ook zijn er de afgelopen periode meerdere moties ingediend over dit onderwerp. De uitvoering van de nog openstaande moties zijn in dit actieprogramma opgenomen (zie voetnoot).⁹ Als penvoerder werk ik nauw samen met de ministeries van BZK, IenW, KGG, LNV en

⁶ Kamerstuk 26 643, nr. 1327 Te raadplegen via: [Kamerbrief update duurzame digitalisering](#)

⁷ [Kamerbrief bij Actieplan Duurzame Digitalisering | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl](#)

⁸ Zie het Actieprogramma in de bijlage voor meer informatie.

⁹ Moties lid B.C. Kathmann 26643-1187 'scenario's sturen op efficiëntiegroei en vraagreductie', lid B.C. Kathmann 26643-1188 'standaardmethodiek meten CO2 uitstoot ICT systemen', lid C. Teunissen 26643-1189 'milieueffecten digitale sector breed meenemen' en lid C. Teunissen 26643-1190 'concrete energiebesparingsmaatregelen'. Zie ook het bijgevoegde actieprogramma en: [Tweeminutendebat Duurzaamheid en digitalisering \(CD 21/3\) | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)

BuZa, en uitvoeringsorganisaties als RVO, Logius en Rijkswaterstaat. Ook de private sector is betrokken bij de totstandkoming van dit actieprogramma en de activiteiten van de NCDD zijn opgenomen als bijlage. Een mooi voorbeeld is het in 2025 gelanceerde Sustainable IT Impact Assessment.¹⁰ Gebaseerd op ervaringen van koplopers kan dit instrument ieder bedrijf helpen om de kansen van de duurzame en digitale *twin transition* te identificeren en zo mee te bouwen aan het duurzaam concurrentievermogen van Nederland.

Graag benadruk ik tot slot dat dit een maatschappelijk en interdepartementaal breed gedragen programma is dat ook Europees wordt gezien als *best practice* zoals blijkt uit de *State of the Digital Decade 2025*.¹¹

We hebben dus een goede start gemaakt en zetten dat graag voort om Nederland op de kaart te zetten als innovatieve koploper.

De minister van Economische Zaken,
V.P.G. Karremans

¹⁰ [Sustainable IT Impact Assessment \(SIIA\) – Nationale Coalitie Duurzame Digitalisering](#)

¹¹ State of the Digital Decade, 2025: [Verslag over de stand van het digitale decennium 2025 | Shaping Europe's digital future](#)